

פועלי כל הארצות התאחדו!

זה הדיר

زو هديرخ ZO HADEREKH

גיליון 48, 9 בדצמבר 2020

באנו חושש לגרש

גדעון סער נטש, המשבר הפוליטי מחריף

והבחירות בפתח: המחאה נחוצה יותר מתמיד

בפני שוחרי הדמוקרטיה והשוויון בישראל ניצב שוב האתגר לשלוח את נתניהו הביתה (או לבית הסוהר, המוקדם שביניהם). מחצית הכוס המלאה בניסיון שנצבר בשנתיים האחרונות היא שנתניהו לא מצליח להרכיב קואליציה פוליטית יציבה כדי למשול ולמנוע את העמדתו לדין. מחצית הכוס הריקה היא שנתניהו מצליח לתמרן גורמים באופוזיציה (כחול לבן, העבודה, רע"מ) ולנטרל אותם. בשנה האחרונה נוספו גורמים נוספים המכרסמים בשלטון הימין, ובייחוד המשבר הבריאותי, הכלכלי והחברתי חסר התקדים שממשלת השיתוק הלאומי לא מסוגלת להתמודד עמו. אחד המכשולים המרכזיים העומדים בפני שלטונו של נתניהו היא המחאה הרחבה הנמשכת זה חודשים רבים – כפי שהיה בשבת האחרונה ברחוב בלפור בירושלים (ר' עמ' 10). מחאה זו אסור להפסיק – ובמיוחד במערכת בחירות.

בצעד ללא תקדים, אחד מראשי הליכוד, ח"כ גדעון סער פרש השבוע ממפלגתו והביע ביקורת קשה נגד ממשלת נתניהו. בשבוע שעבר היה זה חלק אחר בממשלת הימין ("כחול לבן") שהביע אי-אמון בממשלה. עקב כך החליטה הכנסת לפזר את עצמה ולערוך בחירות מוקדמות, בפעם הרביעית תוך שנתיים. שעה שבני גנץ הצביע נגד הממשלה בה הוא מכהן כשר הביטחון, הביעו ח"כ מנסור עבאס ומפלגתו, רע"מ, אי-אמון במאבק ללא פשרות נגד השלטון המפלה והגזעני. חברי רע"מ, בניגוד לסיכומים בסיעת הרשימה המשותפת, ברחו מההצבעה החשובה שהתנהלה במליאה כחלק מקומבינה עם נתניהו. קומבינה זו צפויה להסתיים בבכי, כפי שנסיימו כל הקומבינות הקודמות שרקח ביבי (את שותפו-יריבו גנץ, הזכרנו?). ייתכן מאוד ובחודש מארס קרוב יתקיימו בחירות בישראל.

מרצ... הקומוניסטית

"הפיכת מרצ למפלגה יהודית-ערבית נראית על פניה כאימוץ דרכם של הקומוניסטים בתוך החזיתות השונות, חד"ש או 'המשותפת'. הנטייה של חלק ממנהיגי מרצ לא להגדיר אותה כמפלגה ציונית, אפילו במחיר של ניכור הבוחרים היהודים ובייחוד אלה מהשכבות החברתיות הנמוכות, היא סימן להליכה בדרכה של מק"י".

(פרופ' אבי בר אלי, "ישראל היום", 29.11)

אפשר להירגע, מרצ לא תתפשר על ציוניותה

"מרצ היא מפלגה ציונית, המגדירה במצעה את ישראל כמדינת העם היהודי וכל אזרחיה, והיא מבינה כי אין דבר ציוני יותר מאשר להבטיח את אופייה הייחודי של ישראל. אפשר להירגע, מרצ לא תתפשר על ציוניותה".

(יוסי ביילין, לשעבר שר ויו"ר מרצ, "ישראל היום", 30.11)

מפלגה יהודית-יהודית

"סקר פנימי במרצ שבחן את היתכנות המהלך של הקמת מפלגה יהודית-ערבית הראה כי רק 0.7% ממצביעי המרכז-שמאל בטוחים שיצביעו לה".

(הארץ, 2.12)

קרני מנסור

"בכל הנוגע לנתניהו, ח"כ מנסור עבאס ורע"מתו ממחזרים סלוגן בחירות נושן של המפד"ל: תמיד לימין. אותו רה"מ שמכנה תדיר אותו ואת חבריו 'תומכי טרור', מסית נגדם במערכות בחירות ומכנה את בוחריהם זייפנים ופושעים. אבל, הראיות המשיכו לזרום: הוא לא שלל תמיכה שלו וחבריו בחוק הצרפתי (כלומר, בביטול משפטו של נתניהו). הוא אפילו מוכן לשתף פעולה עם בצלאל סמוטריץ', בעל השקפת העולם הגזענית ביותר במשכן. השבוע הלך עבאס לערוץ 20, מעוז הביביסטים והמתנחלים. דווקא מן האכסניה המפוקפקת הזו בחר להשמיע אמירה שחצנית כלפי חבריו: אם הם לא ישנו את דרכם, ויחברו אלי, אזי אין הצדקה לקיום המשותפת. המראיינים, שאינם מורגלים לארח ערבים, הביטו בו בעיניים מצועפות. מחר עוד יקראו מאחז על שמו. 'קרני מנסור'".

(יוסי ורטור, "הארץ", 27.12)

מתברר שהמפגינים לא מדבקים; הם מרגלים

"שר המודיעין אלי כהן אמר בכנסת כי איראן פועלת על מנת להשפיע על מחאת הדגלים השחורים כנגד ראש הממשלה נתניהו. בתשובה לשאלתה שהגיש ח"כ אריאל קלנר (ליכוד), אישר השר כהן כי 'איראן מבצעת פעילות בישראל שנועדה להשפיע על דעת הקהל הישראלית, על פי גורמי מודיעין'. הוא סירב לפרט את תכני הידיעות 'מפאת רגישות החומר'".

(ישראל היום, 26.11)

אסור להשוות, כמוכן

"איך ישראל הייתה מגיבה, לו מנהל מפעל הטקסטיל בדימונה היה נרצח בתל אביב? ואיך הייתה מגיבה ישראל לו פעם בחצי שנה הייתה אירן מתנקשת בקצין צה"ל בכיר? אם חלילה תפרוץ מלחמה, יש לזכור מי הרשתה לעצמה לפעול על אדמתה של השנייה. לזכור מי למעשה החלה במלחמה".

(ציוץ של ניר גונטז', 28.11)

יהדות התורה נגד האובססיה לשוויון

"בניגוד לחברים אחרים פה, {אני} לא סבור שיש מקום לשוויון מגדרי. האובססיה לשוויון בין גברים לנשים בכל תחומי החיים, מטשטשת את ההבדל הקיים בין שני המינים. לא. זאת לא תחרות מגדרית. זה התכונות המיוחדות שיש לאיש והתכונות המיוחדות שיש לאישה".

(ח"כ אליהו ברוכי מיהדות התורה במליאת הכנסת, 24.11)

דברים בשם אומרם

מרצ והגנרל גולן

"בסדרה של התבטאויות פומביות וציוצים מקיש ח"כ יאיר גולן על דלתות מצביעי השמאל, כשהוא מסתתר מאחורי גבה של מרצ, ואז נכנס וזורע הרס בבתם. צריך להבין, גולן איננו באמת איש שמאל. רק לאחרונה אמר בוועידת מרצ שהוא תומך בקפיטליזם חומל; ביחד עם משה יעלון הוא קרא שלא להעמיד לדין פלילי חייל שירה למוות בפלסטיני חף מפשע, בטענה שהחייל חש שהוא מצוי בסכנה. כשנשאל על כך אמר בראיון רדיו, שאם החייל שירה באיזו אלהלאק חש בסכנה, צריך לשפוט אותו בהתאם. אפילו בנימין נתניהו גינה את המעשה בלשון ברורה יותר. הוא מזרז את תהליך הידלדלות הרוח בשמאל.

(איריס לעאל, "הארץ", 29.11)

מכתבים למערכת

ירי ללא הצדקה בפיגוע שלא היה

ביום רביעי, 25 בנובמבר, בסביבות השעה 15:00, הגיע נור שקייר, תושב סילוואן בן 36, למחסום א-זעיים ממזרח לירושלים במכוניתו, כשהוא נוסע בכיוון ירושלים. לדברי המשטרה, אנשי כוחות הביטחון במחסום חשדו כי המסמכים שברשותו אינם שלו, ואז נסע שקייר במהירות, פגע בשוטר מג"ב ופצע אותו קל. בתגובה, שוטרי מג"ב ומאבטחים שהיו במקום פתחו בירי.

תיעוד וידיאו שפרסם בצלם מראה כי האירוע, ככל שכן החל, לא הסתיים בכך. לאחר הירי במחסום, שקייר המשיך בנסיעה עוד כמה מאות מטרים ואז נעצר בצד הכביש. שישה שוטרי מג"ב ומאבטחים רצו אחרי מכוניתו, ואחד מהם ירה לעבר שקייר ארבעה כדורים ממרחק של כמה עשרות מטרים. בתיעוד הווידאו, שמתחיל רק לאחר הירי במחסום, ניתן אף לשמוע את אחד מאנשי כוחות הביטחון צועק לעבר הורה "לא לירות", ושוב, לאחר הירי, "אל תירה, צחי, חדל, חדל". הירי לעבר שקייר – שנעשה ממרחק, כשמכוניתו עומדת ללא תזוזה, וכשברור היה שאינו מסכן איש – ממחיש שוב באיזו קלות מפעילים אנשי כוחות הביטחון כוח קטלני נגד פלסטינים, גם בהעדר כל הצדקה לכך. הגורמים הרשמיים, שבחרו לשתוק גם במקרה זה, למרות שאפילו לגרסת המשטרה לא היה מדובר בניסיון פיגוע, מעניקים גיבוי גורף כמעט למדיניות זו. מערכת אכיפת החוק, האמורה להבטיח שמקרים כאלה לא יתרחשו, מעדיפה לעסוק בטיחום במקום להבטיח מתן דין וחשבון אמיתי.

עמית גילוף, בצלם

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל

zohaderekh@gmail.com

או לחיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

עוד לא מהפכה - אך צעד חשוב

חברתית חשובה. עכשיו כבר לא אומרים: "אם עצרו אותך סימן שהגיע לך", וכבר לא שומעים: "המשטרה יודעת מה היא עושה". עכשיו רבים מאלה שנתפסים כ"נורמטיביים", כאלה ש"מבחן האדם הסביר" מתייחס אליהם, מוצאים עצמם בהתנגשות עם שרירות הלב ועם הבהמיות של לובשי המדים. הביטחון שאמורה להשרות המשטרה על מי שרואים עצמם 'אזרחים שומרי חוק' התחלף בפליאה, בזעזוע ובתדהמה, ומשם קצרה הדרך לעוינות ולמשטמה.

אחד התהליכים הבריאים שצריכים להתחולל בחברה הוא התאזרחות. אנחנו כבר לא "אומה במדים", רובנו כבר לא מקדשים את המוסדות שתפקידם הפעלת אלימות (וזהו אכן תפקידם הבסיסי של צבא ומשטרה). במקביל לירידה בתדמית הצבא מדרגת סמל מקודש לדרגת מוסד מדינתי אינסטרומנטלי שפחות ממחצית הצעירים בני 18 מצטרפים לשורותיו, אנו עדים לתהליך מהיר יותר של קריסת דימוי המשטרה.

בעיני רבים, גם אנשים התופסים עצמם כמתונים וכאנשי מרכז, קל וחומר אנשי שמאל, המשטרה נתפסת כעת כגוף שיש לחשוש מפניו, שיש לחשוש בו בשרירות לב ובאפליה על בסיס פוליטי. רבים מהמיניסטרים הישראלי מצאו עצמם חווים יחס משפיל וכוחני, דווקא ואלים שהיה שמור עד כה ל"חשודים הרגילים"; דהיינו האזרחים הערכים, האתיופים והחרדים. משכך אנו מוצאים שהתמורה האזרחית יוצאת נתרמת, שכן יחס משטרה-פוליטי זה מאפשר למחנה האזרחי להגדיר את גבולותיו.

אין זו מהפכה. ממש לא. אך שינוי התפיסה הוא בהחלט צעד חשוב לקראת מציאות בה ייצאו אנשים לרחובות, יפגינו, יבנו בריקדות, יחסמו רחובות ויתעמתו עם שוטרים – כמו אזרחים שלא מטילים ספק בכוחם האזרחי.

שרון לוזון

פניית המערכת

מערכת "זו הדרך" מזמינה את הקוראות והקוראים לשלוח מאמרים ורשימות בנושא המחאה נגד נתניהו, האתגרים העומדים בפניה ועתידה. זאת במיוחד נוכח הבחירות הקרבות וכוונתו של ראש הממשלה להיאחז בשלטון בכל מחיר. הכתובת למשלוח: zohaderekh@gmail.com

לאורך שנים לימדתי באוניברסיטה הפתוחה קורס שכותרתו הייתה: "דמוקרטיה וביטחון לאומי בישראל". כשמו כך היה – דיון בסוגיות בהן נחשפת התנגשות בין הניסיון ליצור ולמסד כאן חברה דמוקרטית לבין הצורך הביטחוני והאילוצים האמיתיים או המדומיינים אשר מגבילים את חירויות האזרח ואת השוויון האזרחי.

זה היה קורס שהעלה על המוקד לא מעט פרות קדושות: צה"ל, השב"כ, גיוס החובה, פרויקט הגרעין הישראלי ועוד. פעם אחר פעם תהו סטודנטים, כתוצר של החינוך וההתניה הישראליים: "מה? אתה חושב שהם לא יודעים מה הם עושים? הם סתם נהיו אלופים/ניצבים/ראשי אגפים?". תוהים כאילו מעולם לא הייתה מלחמת יום הכיפורים, כאילו מעולם לא היה טבח כפר קאסם, כאילו צפה מישהו את האניתפאדה הראשונה, כאילו לא היו צלילות בקישון, צאליס א' + ב', וכן הלאה.

בחודשים האחרונים לוקחים רבים מאיתנו חלק בהפגנות, במשמרות מחאה ובפעילויות פוליטיות אחרות במסגרת המחאה. מה שמויחד בסיבוב הזה של המחאה הוא שהפעם, סביב הגרעין הקבוע של המוחים, ישנם מעגלים של מפגינים שכבר אינם "ילדים טובים". כמו כולם עליתי פעמיים-שלוש לבלפור, אבל ההפגנות שאני רואה ומשתתף בהן מרביתן בתל אביב. החל בהפגנות בצ'ארלס קלור, המשך בהפגנות הבימה, בהפגנות הקטנות בכל שכונה וקרן רחוב, וכמובן: הצעדות הליליות הנהדרות והמרוממות ברחבי עיר.

ההפגנות האלה חשפו דורות חדשים למחאה. אלפי צעירים, שאלמלא הקורונה היו עכשיו בהודו או באמריקה הלטינית, ממלצרים או מברמנים, לומדים או עובדים בעבודה מועדפת, מצאו עצמם כלואים ומאוכזבים ומול אויב חדש שלא בהכרח ראו בו אויב עד כה – המשטרה. זה דור אחר של מפגינים, שהסגר השני ומגבלת 1000 המטרים יצרו. חשובה גם החוויה של הילדים שיוצאים עם ההורים לכיכר, לצומת או לגשר שליד הבית וחווים את השלטון כגורם שלילי ומדכא.

אלה לא ההמונים של קיץ 2011, שבאו להחזיק שלט ולשמוע את אייל גולן או שלמה ארצי. אלה לא המפגינים לייט שבאים לשעתיים במוצ"ש ושומרים על הכללים. הפעם המעגלים הרחבים של המחאה נחמדים פחות, נחושים יותר, עם פחות מורא מהחוק ובוודאי עם הרבה פחות כבוד אליו. ההתנהלות הברוטאלית, האלימה, הכוחנית והפוגענית של משטרת ישראל בחודשי הקורונה תרמה לתמורה פוליטית-

ההתנחלויות קושרות יחסים עם האמירויות

שר החוץ של בחריין עבד אל-לטיף א-זיאני הבהיר בסוף השבוע (5.12) כי בחריין לא תייבא סחורות מההתנחלויות בשטחים הפלסטיניים הכבושים ומרמת הגולן שתחת כיבוש ישראלי. זאת, בניגוד לדבריו של שר התעשייה, המסחר והתיירות הבחרייני זאיד א-זיאני בכנס ביטחון בבירה מנאמה. שר החוץ סיפר כי שוחח עם מקבילו הפלסטיני ריאד אל-מאלכי, והבטיח לו כי אין בסיס להבטחות של שר התעשייה והמסחר.

שר המסחר של בחריין הביע דווקא רצון לייבא סחורות מההתנחלויות. בדבריו הבהיר שר המסחר כי בחריין לא תבדיל בין מוצרים שיוצרו בישראל לבין אלו שיוצרו בגדה המערבית וברמת הגולן. סוכנות הידיעות הרשמית בבחריין טענה בתגובה, כי "דבריו של השר פורשו שלא כהלכה. ממשלת בחריין ומשרד המסחר מחויבים להחלטות האו"ם בנוגע לשטחים אלה". הציטוטים יוחסו לגורם רשמי במשרד המסחר בבחריין.

גישת הנסיכות דובאי מנוגדת. ראש מועצת שומרון שבשטחים הכבושים, יוסי דגן, ביקר בחודש שעבר בדובאי, יחד עם מעסיקים בהתנחלויות. בשיחה עם ערוץ 7 הוא אמר: "אני כרגע לקראת סיום של שלושה ימים אינטנסיביים של פגישות של משלחת אנשי עסקים וחברות מאזורי התעשייה בשומרון עם אנשי עסקים חשובים באיחוד האמירויות, כדי לייצר קשרי עבודה חדשים בין החברות לחברות באיחוד האמירויות. אני יכול לבשר שבקרוב יהיה קו ייצא ישיר מהשומרון לאיחוד האמירויות".

לדברי דגן, "המשימה שלי כראש מועצה היא לבנות ולהביא מיליון תושבים. את זה עושים באמצעות כבישים, גם כבישים עוקפים, ועבודה מקצועית, תכנונית ופוליטית של המועצה כדי שאפשר יהיה לגדול דמוגרפית. אבל באותה מידה [נחוצ] גם חיזוק מנועי הצמיחה הכלכליים, שהם אבן יסוד להפיכת השומרון למעצמה כלכלית, וזו המטרה. כבר היום יש לנו אזורי תעשייה שמייצאים במאות מיליוני דולרים בשנה, כולל למדינות ערביות וכולל לאיחוד האמירויות מתחת לרדאר, ועכשיו כשהמלך מרדכי הרדאר יותר מפעלים יוכלו להיכנס לכך".

שבוע שמיני לשביתה במכללות

השביתה של מרצי הסגל הזוטרי ב-12 מכללות ציבוריות נכנסה לשבוע השמיני. מאות מרצים מכל האוניברסיטאות חתמו השבוע על עצומה מקוונת המביעה תמיכה בשביתה. בעצומה נכתב כי התגובה של ועד ראשי המכללות (ור"מ) לשביתה "קשה באופן לא מידתי. במקום לשאוף לפתרון הבעיה לטובת המערכת כולה, הנהלות המכללות (יחד עם האוצר והוועדה לתקצוב ולתכנון של ההשכלה הגבוהה) משתמשות בשילוב של תואנות (קורונה) ואיומים (ביטול הסמסטר) כדי לשבור את השביתה ולפורר את האיגוד". כמו עוד מחתה העצומה "על הרמיסה הגסה של זכות ההתאגדות". יצוין שביתת הדין האזורי לעבודה בנצרת לא קיבל בשבוע שעבר את בקשת הנהלת מכללת כנרת לצו מניעה נגד שביתה המרצים במכללה כחלק מן השביתה הנמשכת ללא הפוגה מאז תחילת שנת הלימודים האקדמית.

קורבן נוסף של הכיבוש: ילד בן 13

פעילי מק"י וחד"ש הפגינו (7.2) בכיכר המעיין בנצרת ובפתח אוניברסיטת תל-אביב במחאה על הריגתו, שלושה ימים קודם לכן, של ילד פלסטיני בן 13 מהכפר אל-מוע'ייר שבאזור רמאללה (4.12) בירי חיילי צה"ל.

אבו עליא נורה בכניסה לכפר במהלך הפגנה נגד הקמת מאחז חדש באזור. מפגינים אמרו שבמקום התפתחו עימותים בין הצבא לפלסטינים, למרות שהיו רחוקים מהמאחז. לדברי ראש המועצה המקומית אל-מוע'ייר, בעימותים נפגעו עוד ארבעה צעירים שטופלו במקום. רבים השתתפו בהלווייתו של הילד שעברה בחוצות רמאללה.

לשכת נשיא הרשות הפלסטינית מחמוד עבאס פרסמה הודעת גינוי להרג הנער וקראה להתערבות בינלאומית למען הגנה על העם הפלסטיני מפני פשעי הכיבוש. "אי אפשר להשלים עם הפשעים נגד העם הפלסטיני והמשך הרצח של אנשים חפים מפשע", נמסר. לדברי יו"ר הוועדה לזכויות הילד של הכנסת, ח"כ יוסף ג'בארין (חד"ש – הרשימה המשותפת), "עוד קורבן רצח של פשעי הכיבוש האכזרי – עלי אבו עליא, שנורה למוות בהפגנה ליד ביתו. די לכיבוש. עלינו להבטיח צדק לילדים הפלסטינים הנאבקים על חייהם ועל עתידם מול הדיכוי, מפעל ההתנחלויות וגזל האדמות".

לדברי ח"כ עאידה תומא-סלימאן (חד"ש – הרשימה המשותפת), "צבא הכיבוש הרג ילד. עלי נרצח בזמן שהפגין ליד ביתו נגד הדיכוי המתמשך של עמו. הדה-הומניזציה של הפלסטינים הופכת ילד בן 13 למטרה לגיטימית – האחריות על זוועה זו היא על הממשלה ועל כל הממסד הישראלי".

ח"כ עופר כסיף (חד"ש – הרשימה המשותפת) הדגיש: "צבא הכיבוש רצח את עלי. הפגנה? אבנים? הסתה? זה לא מעניין בכלל. הקונטקסט היחיד הוא שלטון צבאי אלים על מיליוני פלסטינים, פשע מתמשך שמוביל להרג ללא סוף". גם ניקולאי מלדנוב, השליח המיוחד של האו"ם, ציין גינוי חמור למעשה: "אני נחרד מההרג של עלי אבו עליא, סמוך לרמאללה. ישראל חייבת לחקור את האירוע המזעזע והבלתי מתקבל על הדעת הזה באופן עצמאי ובמהירות. לילדים יש הגנה מיוחדת בחוקים הבינלאומיים והם חייבים להיות מוגנים מאלומות".

קבלו את

זו הדרך

מדי שבוע בדוא"ל

או בדואר רגיל

המעוניינים לקבל בדואר אלקטרוני, ללא תשלום, מתבקשים לשלוח

כתובת דוא"ל אל: zohaderekh@gmail.com

המעוניינים לקבל בדואר רגיל, מתבקשים לכסות את הוצאות

המשלוח באמצעות תרומה של 150 שקל בשיק לפקודת המפלגה

הקומוניסטית הישראלית, ת"ד 26205 תל-אביב 6126402

חד"ש נערכת לבחירות לאגודות הסטודנטים באוניברסיטאות

אלטרנטיבה סטודנטיאלית

מהסטודנטים בעלי זכות הבחירה – וזה עוד נחשב שיא חיובי לעומת המצב בשנים האחרונות!

שמאל חזק בקמפוס

אנחנו מבקשים להציע חלופה לניוון ולאדישות הפושים באגודות הסטודנטים. יש לנו עמדות פוליטיות ברורות, שיש להן רלוונטיות מיידית לחיים הסטודנטיאליים: אנחנו חושבים שלימודים באוניברסיטה לא צריכים להיות לעשירים בלבד, ששותפות ערבית-יהודית היא ערך חשוב, ושלסטודנטים צריכה להיות השפעה על התנהלות המוסד בו הם לומדים. מפריע לנו שפוגעים בזכויות של דיירי המעונות, שבקמפוסים יש העסקה נצלנית של עובדות, ושבחברה שלנו ישנם חוסר צדק ואפליה על רקע לאומי, מגדרי ועדתי. אנחנו רוצים לחולל שינוי דמוקרטי ושוויוני בקמפוסים, אבל גם מחוץ להם – אנחנו לא מקבלים את התפיסה לפיה המקום של הסטודנטים להשפיע הוא רק בין כתלי האוניברסיטה. בעינינו יש לסטודנטים תפקיד חברתי להוביל שינוי בקמפוס שלהם, בעיר שלהם ואף בחברה כולה.

כדי לעורר מחדש את העניין של ציבור הסטודנטים באגודות, עליהן להוכיח את הרלוונטיות שלהן לחיי היומיום של הסטודנטים – במאבק להורדת שכר הלימוד; בארגון של דיירי המעונות מול הנהלות המעונות המופרטים; במאבק נגד ההטרדות המיניות בקמפוס; בהגנה על האינטרסים של הסטודנטים הערבים; ובתמיכה בזכויות של סטודנטים עובדים. כאשר סטודנטיות וסטודנטים ירגישו שהאגודות פועלות למענם ולא רק בשמם, פעילות פוליטית סטודנטיאלית תחזור לעורר התלהבות. בקצרה, אנחנו רוצים להחזיר את אגודות הסטודנטים – לסטודנטים!

טארק יאסין

סטודנטים הפגינו נגד פשעי הכיבוש

עשרות סטודנטים הפגינו השבוע (7.12) בכיכר אנטין שבכניסה לאוניברסיטת תל אביב במחאה על רצח הילד הפלסטיני עלי אבו עליא (13) בידי כוחות הכיבוש בשבוע שעבר. אבו עליא נורה למוות בידי חיילים במהלך פיזור אלים של הפגנה בכפר אל-מוע'יר הסמוך לרמאללה (ר' עמ' 4). ממארגני ההפגנה בת"א, שנערכה ביוזמת תא חד"ש באוניברסיטה, נמסר: "עשרות סטודנטים ערבים ויהודים מילאו את תפקידם הטבעי בהתנגדות פעילה לפשעי הכיבוש". בהפגנה קראו הסטודנטים: "ממשלת הימין – די להרג ילדים", וכן "ממשלת הימין – צאי מיד מפלסטין".

בחירות לאגודות הסטודנטים יתקיימו בשבועות הקרובים באוניברסיטאות ובמכללות ברחבי הארץ. חברות וחברי חד"ש סטודנטים – הזרוע הסטודנטיאלית של החזית הדמוקרטית לשלום ושוויון והמפלגה הקומוניסטית הישראלית – מתמודדים בבחירות בקמפוסים בחיפה ובתל אביב, ונערכים לבחירות גם באוניברסיטה העברית בירושלים ובאוניברסיטת בן גוריון בבאר שבע.

משמרת מחאה של חד"ש בכניסה לאוניברסיטת ת"א בעקבות רצח הילד הפלסטיני עלי אבו עליא בידי כוחות הכיבוש, 7.12 (צילום: זו הדרך)

בשנה שעברה התמודד תא הסטודנטים של חד"ש בבחירות לאגודת הסטודנטים בתל אביב לראשונה מזה שבע שנים, ומועמדיו זכו ב-4 מתוך 6 מחוזות הבחירה בהם התמודדו. במהלך השנה הצליחו נציגי חד"ש להעביר כמה החלטות חשובות במועצת האגודה, בהן תרגום של כל פרסומי האגודה לשפה הערבית ותמיכה רשמית של אגודת הסטודנטים במאבק עובדות הניקיון לעבור מהעסקה קבלנית להעסקה ישירה. השנה אנחנו שאפתנים יותר, ומתמודדים ב-12 מחוזות בחירה באוניברסיטת חיפה וב-11 מחוזות בחירה באוניברסיטת תל אביב.

פוליטיזציה-מחדש

חד"ש סטודנטים רואה את תפקידה כהובלת המאבק לשוויון, לצדק חברתי ולשלום בקרב ציבור הסטודנטים ובמוסדות להשכלה גבוהה בישראל. אנו סבורים שעל אוכלוסיית הסטודנטים למלא תפקיד מרכזי במערכה לשינוי חברתי ופוליטי מתקדם. בעבר היו הקמפוסים מוקד של פעילות פוליטית, וסיפקו כר פורה לצמיחה של יוזמות והתארגנויות שמאליות ולהפצת רעיונות מהפכניים בקרב צעירים וצעירות.

לצערנו, בשנים האחרונות אין זה המצב. סטודנטים אינם נוכחים במאבקים החברתיים והפוליטיים, ואגודות הסטודנטים (לרבות התאחדות הסטודנטים הארצית) אינן מצליחות, ולרוב גם אינן מעוניינות, למנף את כוחן ומשאביהן על מנת לחולל שינוי. נהפוך הוא, אגודות הסטודנטים נוטשות במתכוון את הזירה הפוליטית, ומסתפקות בעיסוק בסיוע אקדמי ובארגון מסיבות ומופעי בידור. ההיגיון הניאו-ליברלי, שמכתיב דה-פוליטיזציה של זירות פעולה שונות ואת הכפפתן להיגיון הקפיטליסטי, לחלל גם לאגודות הסטודנטים.

מתוך עשרות הנציגים במועצות הסטודנטים בקמפוסים השונים, רק מעטים משתייכים לתאים פוליטיים או למפלגות, ואילו רבים "לא רוצים לשמוע" ואף מתקוממים ממש כאשר מבקשים לדבר איתם על פוליטיקה. בהתאם, גם שיעור ההצבעה בבחירות לאגודות הסטודנטים צונח. בשנה שעברה הצביעו בבחירות באוניברסיטת תל אביב בסך הכל 11.5%

עובדים בערים אדומות ללא פרנסה בגלל הסגר

להגיע לפתחנו. בשבועות האחרונים אנחנו עדים לסגרים מקומיים בערים אדומות ואני מקבל פניות רבות ומוצדקות של עובדים ופועלים שרוצים לצאת לעבודה ולא מתאפשר להם כי המשרה מציבה מחסומים. מי שעובד במסגרת לפעמים מקבל מענה אבל הרוב לא במצב הזה – עובדי בניין, עובדים המשתכרים שכר יומי ועוד, נפגעו באופן קשה ואיבדו את מקור פרנסתם לכל הסגר, שנמשך לפעמים עשרה ימים. מתווה החופשה ללא תשלום (חל"ת) או מתווה הבידוד לא מתייחסים לכך."

למשלת אין פתרונות

במהלך הדיון הכירו נציגי משרדי הממשלה שנכחו בדיון בצורך למצוא פתרון לעובדים. עו"ד דקלה חורש ממשרד העבודה אמרה: "אנחנו חושבים שיש מקום לדאוג למענה לתקופת ההיעדרות, בין אם שיפוי של המעסיק על תשלום השכר, ובין אם בפיצוי ישיר לעובד עצמו. הממשלה הונחתה לבחון גם את נושא ההגנה מפני פיטורים בשל המגבלות. יתכן שיש לקדם תיקון חקיקה בנושא, אבל יש לקחת בחשבון גם את קשיי המעסיקים בתקופה זו."

עו"ד שלמה מור מהמוסד לביטוח לאומי ציין את הקושי בהסדרת הנושא: "רק בחודש האחרון אושרו ארבעה הסכמים שמטרתם לסייע לעובדים במצבים החדשים והמורכבים אליהם נקלענו. כשמתקבלות החלטות מיידיות וזמניות כמו סגר מקומי של 48 או 72 שעות, זה לא פשוט להתאים וליישם את הדברים. לכן הבוקר אנחנו עדיין לא אנשי בשורות, אבל מקווה שנמצא בקרוב פתרון פשוט ויעיל."

עובדים ללא פיצוי

יו"ר האגף לקידום שוויון בהסתדרות, דח"ל אבו זייד, אשר משמש יו"ר סיעת חד"ש בהסתדרות, ציין: "אין שום מענה לערים האדומות בהסדרים הקיימים. יש מקומות שלפני כשלושה שבועות, ב-18 בנובמבר, הוגדרו ערים אדומות ואף אחד לא יודע איך להתנהל וכמה זמן זה עוד יימשך. הגבול הוא דק מאוד. מי שהיום כתום יכול להיות מחר אדום ולהיפך, וזה מחייב לתת תשובה ומענים לאנשים האלה."

עו"ד מהא שחאדה סויטאת מארגון המשפטניות "איתן-מעכי" הוסיפה: "צריך להגן על העובדים והעובדות בערים אדומות מפני פיטורים, וגם לתת להם דמי אבטלה אם התפטרו או יצאו לחל"ת כדי לטפל בילדים כשאין מסגרות חינוך. אין צורך להמציא מחדש את הגלגל, יש חוקים לשעת חירום שכבר מסדירים מצבים דומים, צריך רק להחיל אותם על המצב הנוכחי ובאופן מידי."

לאחר הדיון מסרה ח"כ עאידה תומא-סלימאן (חד"ש) – הרשימה המשותפת: "המדינה סוגרת ערים שלמות – אבל לא מגבה את זה במציאת פתרונות לפועלים שלא יכולים להגיע לעבודה. עכשיו בוועדת העבודה דחקנו באוצר למצוא פתרון לאנשים אלה – שלא נמצאים בבידוד, לא בחל"ת, ולא בעלי עסקים – אבל לא יכולים לעבוד בכל זאת."

אוכפים את הסגר (צילום: משטרת ישראל)

עובדים שנעדרים מעבודתם בשל הטלת סגר על ערים אדומות בידי הממשלה נותרים ללא פרנסה וללא פיצוי. כך עולה מדיון שנערך השבוע (8.12) בוועדת העבודה של הכנסת. בפתח הדיון אמר יוזם הדיון, ח"כ יוסף ג'בארין (חד"ש – הרשימה המשותפת): "אתגרי הקורונה לא מפסיקים

מאבק עובדי המחקר באוניברסיטת ת"א

בשבוע שעבר (2.12) הפגינו עשרות עובדי מחקר ופרויקטים באוניברסיטת ת"א. אליהם הצטרפו תומכים מתאי הסטודנטים של חד"ש ועומדים ביחד, וכן נציגים מההסתדרות. עובדי המחקר והפרויקטים נאבקים זה שש שנים לקבלת הכרה וזכויות מאוניברסיטת ת"א.

העובדים סובלים מתנאי עבודה גרועים, מסכנת פיטורין מתמדת ומהתעמרות מצד הנהלת האוניברסיטה. ההפגנה נקבעה לשעה בה היה אמור להיערך שימוע ליו"ר הוועד ד"ר ארז רונן, אותו מעוניינת הנהלת האוניברסיטה לפטר – בניגוד לחוק האוסר לפטר עובדים על רקע התארגנות. בסופו של דבר נדחה השימוע לתאריך לא ידוע. המפגינים צעדו מבניין צ'ק פוינט באוניברסיטה לבניין ההנהלה וקראו למנכ"ל האוניברסיטה גדי פרנק: "אתה מפחד מהעובדים שלך? בוא אלינו גדי פרנק". וועד עובדי המחקר והפרויקטים נערך למאבק ממושך ועיקש מול הנהלת האוניברסיטה.

סטודנטים שמאליים מבקשים להרחיב את הסולידריות למאבק בקרב ציבור הסטודנטים, ומפיצים מידע על תנאי ההעסקה של עובדי המחקר והפרויקטים, שהם כ-50% מעובדי האוניברסיטה.

יו"ר הוועד רונן הדגיש בהפגנה: "אוניברסיטת תל אביב אלופה במחקרים על אי-שוויון בעבודה, מה שאינו מונע ממנה להפר את זכויות עובדיה ברגל גסה". בהמשך להפגנה בקמפוס קיימו העובדים משמרת מחאה מול ביתו של מנכ"ל האוניברסיטה גדי פרנק, ומתכוונים להרחיב את המחאה בהמשך.

זוהר אלון

ההתעללות בילדי פעוטונים מתחילה בזלזול מצד הממשלה

פיגור של שנים בטיפול הראוי בגיל הרך

היחס הנאות בין מספר הילדים לכל מטפלת, מחייבות הכשרה לעזרה ראשונה ועוד.

על מנת להבטיח את מימוש תקנות החוק החשוב הזה, יש צורך בתקצוב. תקנות אלה צריכה הייתה הכנסת לאשר עוד באוקטובר 2019, אך משרדי הממשלה גררו את הטיפול בנושא שוב ושוב. מאז פרסם משרד העבודה והרווחה את טיוטת התקנות להערוך הציבור, וזאת באיחור של כ-10 חודשים, הן טרם הובאו לאישור הוועדה. בפועל נמשכת הסחבת הממשלתית בצד ההצהרות הרבות. כאשר אנחנו שוב לקראת פיזור אפשרי של הכנסת, עולה חשש כבד לדחייה נוספת באישור תקנות החוק וביישומן.

אישור התקנות בוועדה יכול להיות נקודת מפנה עבור ילדי הגיל הרך והוריהם, כאשר מילת המפתח היא תקצוב. התקציבים שיוקצו ליישום תקנות החוק יקבעו האם יממש את תכליתו: הבטחת שלום ילדינו. אם משרדי האוצר והרווחה לא יתקצבו אותן באופן מספק, יהפכו התקנות אות מתה. אסור שהשרים יצאו ידי חובה עם פרסום התקנות ויתירו את ההורים והילדים שוב לבדם.

המצב מחייב שילוב ידיים של כל הגורמים – הממשלה, השלטון המקומי והמגזר השלישי – כדי להשיג רמת פיקוח ראויה, וכדי שההורים יוכלו סוף סוף להיות רגועים. זמן רב מדי הפקרו הילדים של כולנו, ועכשיו הגיע הזמן שהשרים יפסיקו לדבר ויתחילו לעשות. ההורים והילדים זקוקים לא למילים שישמיעו אחרי מקרה ההתעללות הבא שייחשף, אלא לתקנות חוק הפיקוח עכשיו ומיד. בלי תקצוב ממשלתי ייעודי ומשמעותי שלהן, ובייחוד בתקופת הקורונה – אין לכל המילים היפות, ההצהרות הגדולות וגם התקנות החשובות שום משמעות.

יוסף ג'בארין

כמעט מדי חודש נחשפים עוד ועוד סיפורים, תמונות וסרטונים מצמררים: ילדים קטנים מוטחים על מזרונים, פעוטות חסרי ישע נחבטים ונגררים על הרצפה. אי אפשר לתאר במילים את התחושות של הורה השולח לגן את ילדיו, בני פחות משלוש שנים, ומגלה שהם מצאו עצמם בגיהנום עלי אדמות.

תופעת ההתעללות בפעוטות, שהפכה מכת מדינה של ממש, נולדה מתוך היעדר כלי פיקוח ורגולציה בתחום החינוך והטיפול בפעוטות עד גיל שלוש. מרבית המסגרות הן פרטיות, ומקומם לגלות שאלפי מעונות יום פועלים מבלי שהמדינה והרשויות מודעות לקיומם, שלא לדבר על פיקוח.

בחודשים שעברו מאז נבחרתי לעמוד בראשות הוועדה לזכויות הילד של הכנסת, נחשפו מקרי התעללות מזוויעים רבים אותם ליוויתי מקרוב. שמענו וראינו הורים שמספרים, בגרון חנוק מדמעות, על ילדיהם שהיו קורבנות התעללות נפשית במשך שנים, בלי שהם ידעו דבר.

הוועדה לזכויות הילד עבדה קשה ובאופן מאומץ והובילה לחקיקת חוק הפיקוח על מעונות היום בשנת 2018. מטרת החוק – להתמודד עם הפקרות חוקית ורגולטיבית המסכנת פעוטות רבים. אבל חברי הוועדה לא העלו על דעתם את גודל הסחבת: למרות פטפטת בלתי-נגמרת של שרי הממשלה, טיוטת תקנות חוק הפיקוח פורסמה להערוך הציבור רק בסוף אוגוסט 2020, וזאת בעקבות לחץ פרלמנטרי כבד שהפעילה הוועדה.

המציאות בישראל חושפת פיגור של שנים רבות מבחינת הטיפול הראוי בגיל הרך לעומת המצב בעולם המערבי. התקנות שפרסם משרד הרווחה הן אכן צעד בכיוון הנכון של לקיחת אחריות לילדי הגיל הרך. חוק הפיקוח על מעונות היום (גנים לגיל לידה עד 3) עבר ב-2018, אבל אין לו משמעות רבה ללא אישור תקנות החוק ותקצובן. כיום ישנם 23 מפקחים על כעשרת אלפים גנים, אין הכשרה מספקת לסייעות ועליהן לטפל במספר רב מדי של ילדים. תקנות החוק מסדירות את קורסי ההדרכה החינוכית-טיפולית לסייעות ואת הביקורות של מפקחי משרד הרווחה בגנים, והן משנות ומגדירות את

לימוד מרחוק: מחסור של

מחשבים בבתי תלמידים

האם משרד החינוך כבר חילק את מרבית המחשבים שהבטיח לספק כדי לכסות על הפער ביכולת הלמידה המקוונת של תלמידים, או שהנתונים של המשרד נמוכים מהמצב בשטח? תלוי את מי שואלים.

כך עולה משיבת הוועדה לזכויות הילד, שערכה בשבוע שעבר דיון מעקב בנושא חלוקת מחשבים וקיום תשתיות תקשורת הדרושים ללמידה מרחוק בתקופת הקורונה.

יו"ר הוועדה ח"כ יוסף ג'בארין (חד"ש) – הרשימה המשותפת) פתח ואמר: "תשעה חודשים כמעט מאז הסגר הראשון במשבר הקורונה, והוועדה משיכה לעקוב אחרי הקשיים בלמידה מרחוק, הנובעים גם מהיעדר אמצעי קצה – מחשבים, מחשבי לוח וטלפונים חכמים – ובעיות בתשתיות האינטרנט. המחסור באמצעים יוצר פערים אדירים. לפי הערכת משרד החינוך נחוצים 150 אלף אמצעי קצה, בעוד שהוועדה שמעה מגופי השטח כי הצורך האמיתי הוא כ-400 אלף".

ד"ר שרף חסאן, ראש ועדת המעקב לענייני החינוך הערבי, הדגיש במהלך הדיון: "לפי המיפוי שערכנו, בחברה הערבית לבדה יש צורך ב-150 אלף מחשבים".

ונצואלה לאחר הבחירות - כמה הערות

שמאל נוספים, "להגן על הישגי ממשלת צ'אבס, להיאבק בבעלי ההון ולשמור על רמת החיים של העם העובד".

גואידו - המפסיד הגדול

מנהיג האופוזיציה, "הנשיא" מטעם עצמו חואן גואידו ובעלי בריתו, שנתמכו באופן פעיל בידי ממשל טראמפ, הודיעו מראש שיחרימו את הבחירות כדי לא לתת לגיטימציה לתהליך שיחזק את הנשיא מדורו. תוצאות הבחירות מחלישות באופן משמעותי את כוחו הפוליטי של גואידו, שקרא תיגר על מדורו ב-2019 והכריז על עצמו "המנהיג החוקי" של ונצואלה, צעד שזכה בשעתו בתמיכה של עשרות מדינות קפיטליסטיות, בהן ישראל וארה"ב.

לאחר השבעת חברי האסיפה הלאומית הנבחרים בקראקס, גואידו לא יכהן עוד כמחוקק משום שהחרים את ההצבעה. המשמעות העיקרית היא שבעולם כבר לא יוכלו להכיר בו עוד כ"נשיא" – תואר שהיה למעשה ריק מתוכן.

גואידו מותיר אחריו מערך של מפלגות ימין מפורר ומפולג, בו רבים הם הטוענים לכתר, אבל אינו מסוגל לאתגר את שלטון ה"צ'אביסטה". "לאחר כל המפלגות שספגנו בשנה האחרונה, הגיעה העת לשנות מן היסוד את המדיניות שלנו ולהציב אלטרנטיבה אמיתית", צייץ בצער למחרת הבחירות אנריקה קפרילס ורדנסקי, אחד מראשי הימין.

המעצמות האימפריאליסטיות, ארה"ב ואירופה, מסרבות להכיר בהרכב הפרלמנט החדש וממשיכות בפועל בחרם שהטילו על ממשלת קראקס. עם זאת, בחודש ינואר הקרוב ייכנס לבית הלבן נשיא חדש. ג'ו ביידן טרם הבהיר את מדיניותו כלפי אמריקה הלטינית, בה ביקר לעיתים תכופות בעבר. נשיא ארה"ב הנבחר מבטיח שינוי במדיניות החוץ האמריקאית, אך טרם התייחס ליחסי ארה"ב עם קובה ועם ונצואלה – שתי מדינות שעמדו במוקד מדיניותו העוינת עד מאוד של הנשיא היוצא דונלד טראמפ.

כלכלה מקרטעת, חברה במשבר

אך עבור ממשלת מדורו, שזכתה ברוב מוחץ בפרלמנט, המערכה הקשה מכולן היא הפנימית – בתחומי החברה והכלכלה. המשק הקפיטליסטי מקרטע והמשבר החברתי רק מעמיק מדי יום. הישגיה החברתיים של ממשלת צ'אבס נרמסים כאשר הממשלה מנסה לקדם מדיניות של "עידוד השווקים", קרי: מאמצת מדיניות המכרסמת ברפורמות הכלכליות והחברתיות של הוגו צ'אבס.

ההיפר-אינפלציה המכה בוונצואלה נותנת את אותותיה באובדן כוח הקנייה של האוכלוסייה, ופוגעת במיוחד בעובדים המשתכרים שכר נמוך ובעובדי המדינה. בפועל קיימת בוונצואלה כלכלה דואלית: של המיעוט המחזיק בכיסו דולרים, ושל הרוב שאין בידו לרכוש את המטבע האמריקאי. המשבר במישור הפוליטי: בשנים האחרונות נפגעה קשות הפופולריות של מפלגת השלטון והעומד בראשה. ההצבעה בוונצואלה אינה חובה, אך כאשר פחות משליש מהאזרחים טורח להגיע אל הקלפי, זה סימן שהשלטון והשיטה מאבדים לגיטימציה ציבורית.

מיליוני אזרחים שהתייצבו בעבר לצד צ'אבס ופרויקט "הסוציאליזם של המאה ה-21", יושבים עכשיו בבתיים ואינם מצביעים. בהנחה שלא היו זיופים בקנה מידה גדול, וככל הנראה כך הדבר, מערך השמאל העקבי לא זכה בתוצאות להן קיווה.

אפרים דויד

חבר הנוער הקומוניסטי מצביע בבחירות בוונצואלה השבוע (צילום: חואן גרסיה גורטיני)

כצפוי, מפלגתו של הנשיא ניקולס מדורו, הסוציאליסטית המאוחדת, רשמה ניצחון מרשים בבחירות לפרלמנט שנערכו ביום ראשון (6.12) בוונצואלה. לפי מניין לא סופי של הקולות, מועמדי המפלגה השלטת זכו ב-67% מהקולות. ברית מפלגות הימין שהחליטו לקחת חלק בבחירות, חרף החרם שהטילו מגזרים אחרים באופוזיציה הפרו-אמריקאית, זכתה ב-17%, וחזית השמאל העקבי ובראשה המפלגה הקומוניסטית ב-4%. רק 31% מבעלי זכות הבחירה הצביעו – לעומת יותר מ-71% בבחירות הקודמות.

הקומוניסטים ומדורו: לא עוד

המפלגה הקומוניסטית של ונצואלה ושותפותיה גינו במהלך מערכת הבחירות את מניעת ההופעה של מועמדיהן בכלי התקשורת הממלכתיים, ואף נתקלו בשל כך בצעדי "ענישה" מצד השלטונות. זאת, כי בבחירות שנערכו השבוע התמודדה לראשונה מפלגתו של מדורו גם עם האופוזיציה השמאלית לממשלתו.

לפני כמה חודשים, הקימו קומוניסטים וכוחות שמאל נוספים חזית משותפת כדי להשתתף בבחירות לפרלמנט: "האלטרנטיבה העממית המהפכנית". חברים בה המפלגה הקומוניסטית והארגונים: מולדת לכולם, השמאל המאוחד, מפלגת העובדים המהפכנית, התנועה הבוליבריאנית המהפכנית, טופמארו ועוד כעשר תנועות שמאל קטנות יותר. המכנה המשותף של מערך הכוחות השמאלי: תמיכה ביקורתית בממשלתו של מדורו. עד עתה השתתפו הקומוניסטים בבחירות כחלק מרשימת המפלגה השלטת, שייסד הנשיא המנוח הוגו צ'אבס. שניים מראשי המפלגה הקומוניסטית, המזכ"ל אוסקר פיגרוואה והדובר ז'ול ג'אבור, אף מכהנים כחברים בפרלמנט היוצא מטעם רשימתו של מדורו.

אולם בשנתיים האחרונות גברה הביקורת מצד הקומוניסטים על הממשלה ועתה הם דורשים, יחד עם כוחות

המבט האינטימית ביותר – המתווכים האמריקאים שיזמו את התהליך ונכחו בחדרי הדיונים בכל שלב ושלב. המתווכים מספרים על הקשיים בתחילת הדרך, בסוף שנות ה-80, ומלווים את השיחות עד להפסקתן בשנים האחרונות.

ילדים (ישראל 2020 / 128 דקות / ערבית, עברית, אנגלית עם תרגום לעברית) הבמאית עדה אושפיז עוקבת במהלך שנה אחר סיפורם של חמישה ילדים פלסטינים בני 6–17. הסרט פותח אשנב לעולמם הפוליטי והרגשי תחת כיבוש, בשבי היומיום האלים והאכזריים. עימותים בין חיילים בני 18 לילדים קטנים נראים לעתים כמריבה מגוחכת וילדותית – עד לרגע שבו הם מסתיימים בהשלכת רימוני הלם, ירי חי ואפילו מוות.

המשימה חבון (ישראל 2020 / 22 דקות / עברית). שישה חיילים לשעבר שהוצבו בעיר הפלסטינית חבון בשנים האחרונות חולקים עם הצופים מעין מדריך לחייל בחבון. הם מדברים בבטנות ובישירות על שמירות, פשיטות, מעצרים ליליים וירי במפגנים. רק בספרם הם הופכים מודעים לפשעי הכיבוש. במאית: רונה סגל.

העיתונאי (ארה"ב 2020 / 119 דקות / ערבית, טורקית ואנגלית, עם תרגום לעברית). סיפורו הטראגי של העיתונאי הסעודי ג'מאל חאשוקג'י שכתב ב"וואשינגטון פוסט" ונודע בקו הביקורתי שלו כלפי בית המלוכה הסעודי. חאשוקג'י נכנס ב-2 באוקטובר 2018 לקונסוליה הסעודית באיסטנבול אך מעולם לא יצא ממנה. הבמאי זוכה האוסקר בריאן פוגל ("איקרוס") צלל בסיפור רצח העיתונאי.

התוכנית המלאה זמינה באתר הפסטיבל: www.jff.org.il

חל"ת: תערוכה קבוצתית חדשה בגדה השמאלית

תחת הכותרת "חופשה ללא תשלום" נפתחה בשבוע שעבר (3.12) תערוכה קבוצתית בגלריית הגדה השמאלית (אחד העם 70, ת"א) בהשתתפות האמניות סיון לביא, שירי לס, שני סאסי ושיראל ספרא.

ספרא, בוגר בית הספר לאומנויות הירושלמי מוסררה, סיפר בריאיון: "בעבודתי אני נוגע בנושאים של שפה, מפות, טריטוריה ומחיקה, תוך התעסקות ברקע ובדנ"א שלי. אני בן למשפחה חרדית לאומית מירושלים, בגיל 20 יצאתי בשאלה. אני מאמין שיש לעבוד בכל התחומים האפשריים כדי להתבטא ולכן אני עוסק בצילום, בציור, ברישום, בהדפס, בוידאארט, באנימציה, במיצב ובמיצג".

לביא, שלמדה בלונדון ובבצלאל, ערכה במארגן האחרון תערוכת יחיד, "ויהי אור", במתחם האמנות בקומה החמישית של התחנה המרכזית החדשה בתל אביב. לביא מילאה את קירות הגדה בקנבסים לבנים עצומים והטביעה עליהם ציורים מופשטים גדושי צבע של נקודות וקווים, מתוך תקווה להפיח שמחה וצחוק בתחנה המסחרית הנטושה בחלקה הגדול.

תערוכת היחיד הראשונה של שני סאסי נערכה השנה בבית האמנים בתל-אביב. היא מציגה 12 ציורים אחידים בגודלם, 50 ס"מ על 70 ס"מ כל אחד. הציורים נעשו על ניירות צבעוניים בגירי פסטל רך עזי פיגמנטים ובכולם – ירח. שירי לס היא אמנית ותיקה היוצרת בדרום תל-אביב.

מהגדה השמאלית נמסר כי האירוע מתקיים בהתאם להנחיות משרד הבריאות והכניסה לתערוכה תתאפשר בקבוצות קטנות. ימי הפתיחה של הגלריה: שלישי בין 14:00 ל-17:00; ובשישי-שבת בין 10:00 ל-14:00.

העיתונאי הבריטי המנוח רוברט פיסק בביירות, על רקע בית שנהרס במלחמת האזרחים בלבנון (צילום: מורנינג סטאר)

פסטיבל הקולנוע ירושלים 2020 מכאן ומשם - שישה הסרטים המומלצים

פסטיבל הקולנוע ירושלים יפתח השבוע (10.12) ויימשך עד ה-20 בדצמבר. השנה, בניגוד למהדורות הקודמות של הפסטיבל הוותיק, הוא ייערך במתכונת מקוונת. הפסטיבל מציע רכישת חבילות כרטיסים נושאות. בין רוכשי החבילות יוגרלו 50 פרסים, ביניהם פרסי "פרמיום" הכוללים שלוש הקרנות פרטיות בסנימטק הירושלמי – בכפוף לתנאי התו הסגול.

כדרכו, הפסטיבל גדוש בסרטים מקומיים וזרים. בין הסרטים הבינלאומיים שישתתפו בפסטיבל: סרטה החדש והמהולל של מירנדה ג'וליי "קג'יליונר", הסרט הפולני המועמד לאוסקר "קורפוס כריסטי" וסרטה של יסמילה זבניץ' "לאן את הולכת, אאידה" (פסטיבל ונציה 2020). מערכת "זו הדרך" בחרה שישה מבין הסרטים המקומיים והזרים המומלצים שיוקרנו בימים הקרובים:

זה לא סרט (קנדה, גרמניה 2019 / 90 דקות / אנגלית, ערבית עם תרגום לעברית ולאנגלית). סרט על חייו של העיתונאי הבריטי הנודע רוברט פיסק, שנפטר באחרונה. פיסק דיווח מהמחוזות הסוערים בעולם במשך חמישה עשורים. תחילה עבד בצפון אירלנד, בהמשך סיקר את מהפכת הציפורנים בפורטוגל, בשנת 1976 הגיע לביירות – ומאז הוא כיסה בהתמדה את המלחמות והמאבקים במזרח התיכון, כולל בישראל ובפלסטין. פיסק היה מהראשונים שדיווחו על הטבח בסברה ובשתילה. סרטו התיעודי של יונג צ'אנג עוקב אחרי פיסק בסוריה ובשטחים הפלסטיניים הכבושים.

בורקס (ישראל 2020 / 15 דקות / ערבית ועברית). סרט קצר של סאלח סעדי שנעשה במסגרת לימודיו בבית הספר לקולנוע באוניברסיטת תל-אביב. אב מסיע את בנו לנמל התעופה אבל המכונית נתקעת בדרך.

הגורם האנושי (ישראל, בריטניה 2019 / 105 דקות / אנגלית, תרגום לעברית). הבמאי התיעודי הוותיק דרור מורה מספר על המשא ומתן בין ישראל לנציגים ערבים מנקודת

השבוע ה-24

ביקנעם צעדו יותר מ-200 מפגינים, שלוו בשיירת מכוניות ובמיצגי צוללות. בנס ציונה נערכה ההפגנה השבועית המקומית, לאחר שבשבוע שעבר הותקף במקום מפגין.

לחם - עבודה

עובדי המאפייה המרחבית "לחמנו" בקרית שמונה שובתים זה עשרה ימים במחאה על סגירתה הצפויה של המאפייה, שתוביל לפיטורים של 120 עובדיה. השבוע חסמו העובדים צירי תנועה בקרית שמונה ושרפו צמיגים, והניפו שלטים עליהם נכתב "גנץ מפקיר אותנו", "המאפייה זה בית ובית לא מחליפים", ו"משרד הביטחון מפקיר את החזית". הרקע לשביתה הוא סגירתה הצפויה של המאפייה, המספקת לחם לבסיסי הצבא בצפון מזה עשרות שנים. לאחרונה קיים משרד הביטחון מכרז לאספקת לחם לצבא, בו העדיף ספק אחר על פני המפעל הצפוני. מוועד העובדים נמסר: "זה לא הצעד האחרון. השבוע נחריף את המאבק". יצוין שגם בשבוע שעבר חסמו העובדים את הכניסה לקריית שמונה באמצעות אחת המשאיות השייכות למפעל. הפגנה נוספת נערכה בשבוע שעבר סמוך לביתו של שר הביטחון גנץ בראש העין.

המפלגה הקומוניסטית הישראל והחזית

הדמוקרטיה לשלום ולשוויון

מודיעות בצער על מותו של

אברהם זליג

שהיה חבר הוועד המרכזי של מק"י והנהגת חד"ש ופעל במסירות למען תושבי הדרום, יהודים וערבים

מק"י - סניף תל אביב

משתתפים בצערו של חברנו זוהר אלון על מות אביו,

מיכאל

מערכת "זו הדרך"

משתתפת בצערו של חבר המערכת זוהר אלון על

מות אביו, מיכאל סוסנוסקי

השבוע באתר "זו הדרך"

מפעילות סיעת חד"ש בכנסת, הפגנות המוניות בצרפת, משלחת רל"א לעזה, ועוד...

zoha.org.il

ההפגנות נגד ראש הממשלה בנימין נתניהו וממשלתו הימנית נמשכו במרצ"ש (5.12), זה השבוע ה-24. בשעות אחה"צ נערכו הפגנות בצמתים, בגשרים ובכיכרות ובשעות הערב נערכה ההפגנה גדולה סמוך למעונו הרשמי של ראש הממשלה בירושלים. בדומה לשבועות האחרונים, חברי מק"י וחד"ש קיימו שורה של משמרות "הדגלים האדומים" נגד נתניהו בגליל ובמשולש.

תוך הפעלת אלימות משטרתית קשה, נעצרו בירושלים בשעות הלילה 27 מפגינים, אשר שוחררו בבוקר למחרת בהוראת בית המשפט. האלימות המשטרתית והמעצרים נרשמו בשלושה מוקדים, האחד מהם - בכניסה לרחוב בלפור מרחוב בית הנשיא.

קודם לכן חסמו המפגינים את כל צירי התנועה למעון ראש הממשלה בירושלים - ברחובות ברנר פינת אחד העם, ארלוזורוב פינת עובדיה מברטנורה, ובלפור פינת כיכר אורד וינגייט. המפגינים קראו במערכת הכריזה כי "החל מצור על בלפור". בעצרת שנערכה בכיכר פריס נאם ח"כ עופר כסיף (חד"ש - הרשימה המשותפת) וקרא להמשיך במחאה עד להפלת ממשלת הימין - וביתר שאת דווקא בחודשי מערכת הבחירות העומדת להיפתח.

אירוע טרגי התחולל באחת ממשמרות המחאה בגוש דן. דרור סופר, בן 82, נהרג כתוצאה מפגיעת רכב במהלך הפגנה נגד נתניהו. חובשים ופרמדיקים של מד"א שהגיעו לזירת האירוע בקרית אונו העניקו לו טיפול רפואי ופינו אותו לבית החולים שיבא בתל השומר כשהוא סובל מפגיעת ראש, אך בהמשך נאלצו לקבוע את מותו. סופר היה אדריכל עצמאי, אב לשלוש בנות. מהמשטרה נמסר כי חיילת בת 20 נהגה ברכב הדורס ושללאירוע אין רקע פוליטי. אירוע חריג נוסף נרשם בצומת ביל"ו. מפגינים במקום דיווחו כי הושלכה מרכב נוסע קופסת מתכת שפגעה בחזהו של אחד מהם.

ביום חמישי בשבוע שעבר (3.12) הפגינו אלפים ברחבי הארץ נגד ממשלת הימין. בצד הפגנות בצמתים ועל הגשרים, נערכו גם צעדות מחאה בערים שונות ובהן תל אביב, יקנעם, רעננה, פרדס חנה, רמת גן, גבעתיים וכרמיאל.

בתל אביב יצאו עשרות מפגינים מכיכר הבימה לצעדה ברחבי העיר, כשהם נושאים מיצגי צוללות מתנפחים. בשעות הערב המאוחרות פרצו בעיר עימותים בין שוטרים למפגינים, כאשר ברחוב אבן גבירול חסמה המשטרה את התקדמות המפגינים, שבתגובה ניסו לעקוף את ניידות המשטרה שהוצבו ברחוב. קצין משטרה תועד מנקב מיצג של צוללת באולר ומוציא ממנו את האוויר. כמו כן צעדו מאות בין רמת גן לגבעתיים, לאחר שבחודש שעבר התרחשו במתחם זה כמה תקיפות אלימות של מפגינים.

גלריה הגדה השמאלית

תערוכה: "חופשה ללא תשלום"

מיצירות שני סאסי, שיראל ספרא, שירי לס וסיון לביא

ימי שלישי 14:00-17:00, שישי ושבת 10:00-14:00